

Bezoek veteranen Indonesië, met een missie voor de gewone mensen.

Na mijn terugkeer als militair uit Indonesië, ben ik 4 x terug geweest naar het land waar ik toch ook heel veel herinneringen aan heb over gehouden.

Dat ons leven “voor een appel en een ei” iedere dag in gevaar was, dat beseften wij toen eigenlijk niet zo.

Je was jong, je had andere dingen aan je hoofd, waarom zou je je daar eigenlijk druk over maken?

Zo was de situatie in die tijd toen je als militair verplicht in de tropen je dienstplicht vervulde. Je soldij was eigenlijk een lachertje te noemen, je verdiende 75 centen per dag en 25 centen gevaren geld dat is samen 100 centen per dag en dus 30 gulden per maand. Om je in de maling te nemen, dat het salaris nog iets leek, kon je dat geld over maken naar Nederland 1 op 1 naar Gever de Noodweg in Scheveningen. Zo doende kon je toch een aardig spaarcentje op bouwen in je diensttijd in de tropen, zo redeneerden men in Den Haag. Als je terug kwam had je een aardig centje op de bank(als je terug kwam, 6450 bleven daar en sneuvelden).)

Ik heb dan ook iedere maand 10 gulden laten over maken naar Nederland, maar kreeg dus 20 gulden in handen in Indonesië, en die wisselden wij dan in voor Roepia. Op de zwarte markt kreeg je er meer voor dan bij de Banken in Indonesië. Met een beetje geluk kreeg je voor je 20,- gulden 2300,- roepia en daar moest je het dan een hele maand mee doen. Om een voorbeeld te geven wat je voor dat geld kon krijgen, een pilsje koste 300,- roepia's dus te verdiende nog geen 8 pilsjes per maand, maar had wel 10,- gulden overgemaakt naar Nederland.!

Maar... we konden kadi pakketten kopen ieder maand en die kosten 10,- die haalden ze van je salaris af. Dus vooruit betalen.! Ik weet nog dat ze die in oktober al van onze saldi af hielden, en dat wij ze in December nog niet ontvangen hadden.

Wel zagen we deze pakketten in november al op de zwarte markt te koop liggen, maar wij hadden nog niets ontvangen.

Toen wij in Januari eindelijk de reeds lang betaalde kadi pakketten ontvingen, keken wij onze ogen uit wat er in de dicht gesoldeerde blikken zat.

Roggebrood in blik, bonen in blik, fruit in blik en ga zo maar door. Onvoorstelbaar dat er mensen bij het Ministerie zaten die dit een goed pakket voor onze “Jan soldaat” in de tropen vonden!.

Een ander iets schiet mij nog te binnen, toen ik op een gegeven moment jarig was, stuurden mijn ouders mij een horloge, ik moest wel 15,- gulden invoerrechten betalen!! Hollandse guldens!!!

Ja ze hadden wel te doen met de jongens in de tropen toen in die jaren!

Maar genoeg over dit saldi verhaal, want later, veel later heeft men het goed gemaakt met de 1000,- gulden die wij kregen van de Regering na lang gesteggel in de tweede kamer, en na zoveel jaren later!

Lange tijd heb ik dat geld niet willen hebben, ik vond het een soort bloedgeld, wat komt als mosterd na de maaltijd.

Tot op een goede dag mijn vrouw tegen wij zei;” Jan ,waarom neem je dat geld niet aan, en omdat wij toch wel eens in Indonesië komen kan je er veel mensen blij mee maken” Ik dacht ,daar heeft mijn vrouw een punt, dat ga ik doen.

Dus heb die 1000,- gulden ook ontvangen van onze Regering, daarvoor nog hartelijk dank!

En nu ga ik even terug in de jaren 1990 toen wij lid waren van een groep mensen uit Emmen /Nijverdal met de naam; “brood voor de medemens” Deze groep mensen brachten geld bijeen en zetten dat op een rekening bij de bank in Emmen. Het geld kwam van diverse verenigingen en Kerken uit de Provincie Drenthe , Overijssel, en Groningen. Het geld kwam van vrouwenverenigingen van mensen die een jubileum te vieren hadden dan wel van heel eenvoudige mensen uit de samenleving. Zo nu en dan werd er geld meegegeven aan mensen aan z.g. Koeriers die een bezoek brachten aan Indonesië, om zodoende het geld direct af te leveren bij de mensen die aan de bron stonden, waar het geld het hardst nodig was. Op deze manier hoorden wij dat er om en nabij 300 groepen in Nederland zijn die op deze manier ontwikkelingshulp verlenen aan mensen uit Indonesië die het zo hard nodig hebben, zonder dat er wat aan de ”strijkstok” blijft hangen. Dus rechtstreekse hulp zonder tussenkomst van instanties die maken dat er maar een klein gedeelte van geld terecht komt waar het zo hard nodig is.

Dominee en Mevr. Sitania Pessy in hun huis in Jakarta.

Op een goede dag wordt ik gebeld door een onderwijzer uit Emmen Pim Westhuis die zegt. ” Jan ik hoor dat jullie naar Indonesië gaan met vakantie?” “Ja “zeg ik, dat klopt we gaan 60 dagen “op de bonnefooi, dus geen reisbureau, maar op eigen gelegenheid. “Zeg zou jij dan koerier kunnen zijn, voor geld wat we mee kunnen geven voor 4 adressen op Java?” Zeker zeg ik, dat doen we graag. Een paar dagen daarna gaan we naar Emmen en halen het geld contant op in de Walstraat in Emmen. 11500,- gulden!! Dat het zoveel was hadden wij niet verwacht. Ik had ook al 500,- bij mij van het geld wat wij uit betaald hadden gekregen van de Regering, van de 1000,-. Waar het geld afgeleverd zou moeten worden werd ons op schrift medegedeeld door Pim Westhuis. Op een dag stapten wij op Schiphol op het vliegtuig een 747 van Guruda

Indonesien Airways en vlogen naar Jakarta, vandaar gingen wij met een taxi naar Bogor en verbleven daar in een gasthuis. Het geld had ik verstopt tussen mijn kleren, en als wij uit gingen had ik het geld in een draagtasje om mijn middel.

Na een paar dagen belde ik naar de familie Sitania Pessy een Dominee in Jakarta en ik maakte een afspraak om 2500,- aan hun over te dragen.

Dus op een middag gingen wij op stap met een busje en onze chauffeur bracht ons feilloos op het adres waar de Dominee woonde. Jl. Pulo Mas 2 Timur 13210 Jakarta. Daar aangekomen werden wij allerhartelijkst ontvangen en er werd uitgebreid een bami maaltijd aangeboden. In Indonesië worden geen bloemen aangeboden, maar het gaat daar hoofdzakelijk zo, als eer wordt er een bami maaltijd aangeboden, want zegt men daar bami brengt geluk!

Een predikant en zijn vrouw die zich inzetten voor de allerarmsten in Jakarta.

De fam. Sitania Pessy, daar waren wij voor een paar jaar geleden ook al geweest, toen woonden ze in de van Heutzlaan in Jakarta waar veel ambassades gevestigd zijn, naast de Engelse ambassade.

De fam. Pessy waren inmiddels verhuisd naar een andere gedeelte van de stad, het was eigenlijk toen een gedwongen verhuizing. Wat was namelijk het geval? Mevrouw Pessy maakte samen met haar baboe (tegenwoordig heet dat nanny) 350 warme maaltijden klaar iedere zondag voor mensen die onder de bruggen leven in Jakarta, dus de allerarmsten.

Deze mensen kwamen dan bij de dominee familie aan de deur om de maaltijd in ontvangst te nemen en in de tuin op te eten. De tuin grensde aan de boulevard van deze deftige ambassade buurt en er kwamen klachten van ambassades bij de politie binnen dat dit afbreuk deed aan de deftige buurt! Maar ja, het doel wat deze dominees gezin nastreefde was een nobel doel. De politie was de familie goed gezind en er werd afgesproken dat als ze gingen controleren de mensen in de tuin achter de bosjes zouden duiken als er een politieauto voorbij zou komen. Toen wij daar een keer op bezoek waren samen met mijn vriend Broeksema waar ik mee heb gediend in Indonesië was het toevallig op een zondag en ik heb daar een film van gemaakt die ik nog heb. Dus deze familie deed ontzettend goed werk met het geld wat al eerder en vaker aan hun werd gegeven door de groep "Brood voor de medemens." Daarnaast had het dominee echtpaar een soort sociale dienst opgezet van het geld wat vrij regelmatig via koeriers uit Nederland bij hun binnen kwam. Iedere maand verstrekten ze enkele honderden envelopjes met wat geld aan de mensen die in grote armoede leven.

Een feit is dat er geen sociale dienst van de regering van Indonesië is, waarop een beroep gedaan kan worden om aan geld te komen als mensen ver onder de armoede grens leven, iedereen moet zich zelf maar zien te redden. Heel arme mensen zijn niet verzekerd en leven op straat, of slapen onder de bruggen en verkeerswegen. Veel mensen zoeken dan ook hulp bij instanties die mogelijk iets voor hun kunnen betekenen. Een

aantal keren kwam er een moeder aan de deur bij mevrouw Sitaniapessy met haar drie kinderen om te vragen als ze er wat aan kon doen dat ze opgenomen zou kunnen worden in een ziekenhuis, want ze had TB.! Telkens als ze aan de deur kwam, moest mevrouw Pessy tegen haar zeggen, helaas ik kan U niet helpen, kom maar eens terug, maar op dit moment kan ik niets voor U doen, ik heb geen geld. En dan liep ze weer terug naar de weg om een aantal dagen later weer te komen vragen of er toch wat aan haar situatie kon worden gedaan, want de enigste oplossing was dat ze opgenomen moest worden in het ziekenhuis om behandeld te worden voor haar TB.

Voor 100 gulden 30 dagen opname ziekenhuis!

En zo kwam ze op een keer weer vragen, zonder succes en weer liep ze terug naar de straat, maar op dat moment kwam de postbode er aan met een brief in de hand

“wacht “riep ze tegen de zieke mevrouw. Ze nam de brief aan en zag dat het een brief van mij was. Ze opende de brief en tussen de ingesloten brief zat een briefje van 100,- gulden! Het was alsof het zo moest wezen, ze ondernam gelijk maatregelen en belde een ziekenhuis en vroeg hoelang iemand verpleegt kon worden voor 100,- Ze kreeg als antwoord 30 dagen. Daarop heeft ze een taxi geroepen en die heeft de vrouw naar het ziekenhuis gebracht. De kinderen heeft Mevr.Pessy bij een lid van de Gemeente voor een tijd kunnen onderbrengen.

In een brief die ik nog heb heeft ze mij dat allemaal nog eens medegedeeld. Dergelijke verhalen maken dat je ziet dat helpen op deze manier echt helpt en het geeft je een geweldig goed gevoel als je op deze manier je medemens kunt helpen.

En zo zijn er diverse kleine wonderen gebeurt met het geld wat bij de dominee in Jakarta terecht is gekomen. Ik heb hele gesprekken gevoerd met Markus en Gien de dominee en zijn vrouw. Het meest wat mij bij gebleven is, dat hij veldprediker was bij de TNI (tentara nationaal Indonesië) dus onze vijand in de tijd toen wij tegenover hun stonden als vijanden. Is dat niet mensonterend te noemen?

Om dit verhaal waarom ze verhuizen moesten af te maken, het huis is door de Indonesisch Regering opgekocht en voor dat geld hebben ze een huis gekocht waar ze nu in wonen in een andere deel van Jakarta. Dus waren de ambassades van die lastposten af, want de van Heutz Boulevard is een deftige buurt en dat moest zo blijven, want daar past geen familie in die de armoede laat zien van de arme mens en daar iets tegen wil doen!

Terug nu naar ons bezoek. We lieten ons de bami heerlijk smaken en bleven nog een paar uur om “bij” te praten. Wat ik nog wel even kwijt wil, Markus was stapel gek op voetbal en wist alles van de Nederlands Competitie. Ajax was zijn favoriete club. Ons volgende bezoek in deze reeks was een R.K klooster in Bandung. De Dominee maakte per telefoon een afspraak met moeder overste in Bandung, Zuster Floriabertha Jl. Merdeka 24 ,want ik wilde zo snel mogelijk van het geld af waar ik koerier van was. Vanaf Bogor zijn we toen met een busje met chauffeur naar Bandung gereden Daar aangekomen kwamen wij al spoedig bij het klooster aan. Het is een imposante klooster,

met heel dikke muren en een imposante dikke grote eiken deur die toegang tot het klooster geeft. Ik belde aan via een touw die aan een grote klok hangt naast de deur. Het geluid van de klok galmde over het terrein van het klooster. Na een paar minuten werd er een klein deurtje in de eiken deur geopend en een stem vroeg "bent u daar mijnheer van Klinken?" want ze verwachtte mij immers !

Enfin we werden binnen gelaten en mijn vrouw die toen ziek was ,werd door de zusters mee genomen en in bed gestopt voor de tijd dat het bezoek zou duren en heel goed verzorgd. Mijn vrienden ik werden mee genomen naar een zaal en daar zaten een 30 tal zusters ons op te wachten.

Met èèn van de zusters heb ik lang kunnen spreken, ze vertelde dat ze uit Hengelo kwam en al 60 jaar in Indonesië was. Ik heb zuster Floriabertha even apart genomen en haar 2500,- gulden overhandigd van de "Actie brood voor de medemens "en 1500,- gulden van een groep uit Ter Apel samen dus 4000,- gulden en de 125,- van mijn geld wat ik van onze Regering had gekregen.

En daar waren ze enorm blij mee. De zuster vertelde het aan de andere zusters en er ging een golf van opluchting door de rijen zusters die in de eetzaal zaten. Want ook hier werden wij weer ontvangen met een bami maaltijd dat bijzonder goed smaakte. We zijn nog een uurtje samen bami wezen eten, toen de zuster Floriabertha opstond en ons hartelijk bedankte voor deze gaven uit het verre Nederland. Namens onze groep "brood voor de medemens" gaf ik hen allen te kennen dat wij het met liefde deden en dat wij wisten dat ze met het geld hèèl veel goede dingen gingen doen. Daarop zongen de zusters ons toe " Dat 's-Heren zegen op u daal." En daar werden wij wel even door geraakt. De zusters doen geweldig werk voor meisjes van de straat, die ziek-blind- of voor hoertje spelen. De zusters verzorgen ze en leren ze een beroep, tot ze zich zelf kunnen redden in de hectische maatschappij van dit groot land. Inmiddels was mijn vrouw weer wat opgeknapt, wij hebben hartelijk afscheid genomen van dit klooster, dat in goede handen van deze zusters overeind probeert blijven in deze Islamitische maatschappij en die zulk geweldig goed werk verrichten. Zuster Floribertha was toen al ziek, ze was aan de rechterkant helemaal verlamd en kon haast niet meer lopen. Ze had een jaar eerder een hersenbloeding gehad en daar was ze eigenlijk niet van hersteld. Ze kon nog met een linker vinger haar typemachine bedienen en daarmee typte ze nog vrij lange brieven. Ik heb deze brieven nog in mijn bezit. Toch was ze altijd een optimist, en ging haar zusters voor in voor en tegenspoed. Ze had altijd pijn maar droeg dat als ze aan Jezus dacht altijd met berusting, want zei ze tegen mij "Jezus heeft meer geleden dan ik nu doe"! Het was een geweldige vrouw een echte moeder overste! Via Bandung zijn wij met ons busje met chauffeur naar Garoet gereden en daar hebben we overnacht in een resort. De volgende dag zijn wij door gereden naar Yogyakarta en daar een gasthuis opgezocht en daar zijn wij een paar dagen gebleven.

Een paar dagen later zijn wij naar het adres van Mevr.M.Ismadhi Jl.Sukun31 in Yogyakarta gereden en die een bezoek gebracht. Ook daar werden wij allerhartelijkst ontvangen en daar moesten wij thee drinken. Ook hier heb ik de 2500,- voor haar uitgeteld en die was daar natuurlijk ook ontzettend blij mee, en de 125,- die ik van mijn

geld bij mij had . Deze Mevrouw met haar helpers haalden jonge mannen van de straat en gingen die opleiden tot hoger onderwijs. Zo vertelde ze dat ze dat jaar een jonge blinde jongeman opgeleid hadden en dat hij aan de Universiteit afgestudeerd was tot Meester in de rechten. We vonden dit een geweldig verhaal haast niet te geloven maar de jonge man van 25 jaar werd aan ons voor gesteld en de bul liet ze zien. Zo zie je dat “brood voor de mede mens” ook denkt aan niet alleen brood maar ook voorziet in de toekomst van jongeren. Geweldig toch! Omdat we eigenlijk onverwacht bij mevr. Ismadhi waren binnen gestapt vond ze het toch eigenlijk bezwaarlijk dat ze geen attentie voor ons had. Ze ging even weg en kwam terug met een lap stof voor een sarong voor een ieder van ons. En hoe wij ook bezwaar maakten, we moesten de lap stof aannemen. Dat hebben wij dan ook maar gedaan. Na de thee zijn wij ook hier maar weer vertrokken, met een gevoel dat met het geld uit Nederland fantastische dingen worden gedaan. Rechtstreeks van de gever naar de ontvanger en 100% overdracht van het geld dus 100% rendement.!

Twee dagen later toen wij op weg waren naar de Bromo op midden Java zijn wij onze laatste bezoek wezen doen in Solo en wel bij de fam. Gunawan, Lauw Kiok Lan Jl. Diponegoro 39, Solo 57131 Jateng.

Een Christelijke school te midden van de Islamitische scholen!

Na lang zoeken kwamen wij uit bij een schooltje dat midden tussen andere grote Islamitische scholen eigenlijk niet opviel, maar er toch keurig bij stond.

Het onderwizzend personeel van de Chr,School in Solo

Het bijzondere van deze school was, dat het een Christelijke school was, waar Christelijk onderwijs werd gegeven door onderwijs personeel dat rondom in een wereld van de Islam zijn werk met overtuiging deed. En dat is in Indonesië ook heden ten dage niet eenvoudig. Maar deze school heeft toch nog 10 onderwijzeressen!!!! En dan te

bedenken dat deze gediplomeerde krachten 10,-gulden verdienen per maand. Van de overheid ontvangen ze geen enkele tegemoetkoming in kosten, de hele school leeft van giften die bijeen geschraapt worden door mensen zoals al die mensen die de actie” brood voor de medemens “steunen en weten waar ze het voor doen. Mensen met een missiemensen met een doel! Ook hier kwam de 2500,- als een geschenk uit de hemel! Ik heb nog jaren contact gehad met deze school, alhoewel de laatste jaren niet meer. Sinds een tiental jaren zijn wij ook niet meer in Indonesië geweest door diverse omstandigheden. Ik hoop echter dat men toch nog het hoofd boven water heeft gehouden. Nu ik dit schrijf, wil ik toch nog eens weer proberen contact met de school te kunnen krijgen.

De tijd heeft zijn sporen ook na gelaten in het dominees gezin in Jakarta. Mevr. Pessey is sinds enkele jaren geleden gestorven, ze is 92 jaar oud geworden en haar man is ook al enkele jaren terug overleden. Als er mensen zijn, die overtuigd Christenen zijn, en dat ook in daden om zetten is het wel dit Dominees gezin.

En dan die 500,- gulden die ik meegenomen had van de 1000,- die ik van de Regering gekregen had, wel die heb ik verdeeld over de 4 bezoeken die wij afgelegd hebben. Ieder kreeg dus 125,-

Ik heb van dat geld wat ik geschonken heb, een heel goed gevoel aan over gehouden. Ontwikkelingshulp staat vaak ter discussie maar als dat gedaan zou worden op deze manier, zou iedereen er vrede mee hebben dat wat de besteding betreft. Nu gaan veelal de overheden van de landen waar het geld heen gaat, met het geld voor zich zelf leuke dingen doen, maar de arme mensen die het zo nodig hebben, die krijgen het niet.

Want laten wij eerlijk zijn het spreekwoord zegt niet ten onrechte ”het is zaliger te geven dan te nemen”.

Het bestuur van de Christelijk school in Solo

En daarom ben ik er toch wel een beetje trots op, dat ik als veteraan, als Stoter. een beetje kon bij dragen om de 1000,-gulden, die onze Regering ons uitbetaalde te geven aan die mensen die het beter kunnen gebruiken dan wij. Mensen die onder de armoede grens leven.

Jan F. van Klinken.

Naschrift van mijn verhaal 4 April 2018

Nu de jongens van de tijd van 1945/1950 die in INDONESIE hebben gediend worden neergezet als moordenaars door o.a het boek Brandende Kampongs van Limbach, zou ik ook dit soort berichten willen mee nemen in hun onderzoek. En dan zouden ze als ze eerlijk zijn, ze zich moeten schamen om al die goedwillende jonge militairen onverantwoordelijke gemene beschuldigingen na meer dan 70 jaar helemaal onder uit te halen. Dit verhaal is een protest aan al die mensen die een oordeel aan het formuleren zijn ook over de jonge levens die geen verweer meer kunnen geven aan de beschuldigingen aan de jongens die achter bleven. Uit respect, voor deze gesneuvelden zou men moeten stoppen!

Ik vind het respectloos om op deze wijze om te gaan met de gesneuvelde jongens die liggen op de Erevelden in INDONESIE !

Voor hen kom ik op!!!!!!!!!!!!!! Toch wil men ook hen schuld in de schoenen schuiven!